

Dosarul nr.3r-188/22
2-22045645-01-3r-11052022

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud: Gh. Mîra, Gr. Dașchevici, A. Bostan)

DECIZIE

24 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul depus de către Consiliul Superior al Magistraturii,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în
judecată depusă de Serghei Lazari împotriva Consiliului Superior al Magistraturii,
terți Olesea Mitru și Vadim Mitru cu privire la anularea în tot a actului administrativ
individual defavorabil,

împotriva încheierii din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a respins cererea depusă de Consiliul Superior al Magistraturii privind atragerea în
proces a Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii și
Inspekția judiciară,

c o n s t a t ă :

La data de 25 februarie 2021 Serghei Lazari a depus la Curtea de Apel
Chișinău cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al
Magistraturii, solicitând anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii
nr. 32/2 din 26 ianuarie 2021 „Cu privire la contestarea hotărârii nr. 29/7 din
16 octombrie 2020 a Plenului Colegiului disciplinar, emise în privința judecătorului
Serghei Lazari de la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani”; hotărârii Colegiului
disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii nr. 29/7 din 16 octombrie
2020; rezoluției de începere a procedurii disciplinare nr. 710 s-1042 p/m din
21 august 2020; raportului nr. 710 s-1052 din 23 septembrie 2020 al Inspekției
Judiciare de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, inspector-judecător Tatiana
Craiu și încetarea procedurii disciplinare intentate împotriva judecătorului Lazari

Serghei la sesizarea avocatului Augustin Procopovici, în interesele Olesei Mitru și a lui Vadim Mitru.

Pe parcursul examinării cauzei, la data de 25 octombrie 2021 Consiliul Superior al Magistraturii a depus cerere privind atragerea în proces în calitate de terți a Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, a Inspecției judiciare în persoana inspectorului-judecător Tatiana Craiu, a lui Vadim Mitru, cât și a Olesei Mitru.

Prin încheierea din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cererea depusă de Consiliul Superior al Magistraturii a fost respinsă ca neîntemeiată, fiind refuzată atragerea în proces în calitate de terți a Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, a Inspecției judiciare, în persoana inspectorului-judecător, Tatiana Craiu, a lui Vadim Mitru și a Olesei Mitru.

Prin decizia din 24 decembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul depus de Consiliul Superior al Magistraturii, a fost anulată încheierea din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, iar cauza de contencios administrativ a fost remisă spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, pentru examinarea problemei în fond.

Prin încheierea din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cererea depusă de Consiliul Superior al Magistraturii privind atragerea în calitate de terți a Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, a Inspecției judiciare în persoana inspectorului-judecător Tatiana Craiu, a lui Vadim Mitru, cât și a Olesei Mitru a fost admisă parțial. Au fost atrași în proces, în calitate de terți Olesea Mitru și Vadim Mitru. În rest, cererea Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la atragerea în calitate de terți a Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii și a Inspecției judiciare, în persoana inspectorului-judecător Tatiana Craiu, a fost respinsă ca neîntemeiată. A fost refuzată atragerea în proces în calitate de terț a Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii și a Inspecției judiciare.

Invocând ilegalitatea acestei încheieri, la data de 27 mai 2022, prin intermediul poștei electronice, Consiliul Superior al Magistraturii a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, anularea încheierii din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în partea respingerii cererii cu privire la atragerea în calitate de terț a Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii și a Inspecției judiciare în persoana inspectorului-judecător Tatiana Craiu, cu adoptarea în această parte a unei alte încheieri, de admitere integrală a cererii.

Argumentele recurentului Consiliului Superior al Magistraturii în esență se rezumă la faptul că circumstanțele reținute de Curtea de Apel Chișinău contravin celor de fapt, ceea ce a dus la aplicarea eronată a normelor de drept material și aprecierea arbitrară a probelor.

Cu referire la netemeinicia încheierii contestate, recurentul a susținut că concluzia primei instanțe privind refuzul atragerii în proces în calitate de terți a Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii și a Inspecției judiciare în persoana inspectorului-judecător Tatiana Craiu, este bazată pe interpretarea eronată a prevederilor art. 205 alin. (1) și (2) din Codul administrativ.

Recurentul a menționat că, scopul atragerii în proces în calitate de terți a Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii și Inspecției judiciare în persoana inspectorului-judecător Tatiana Craiu, presupune asigurarea dreptului terților la un proces echitabil, consfințit în art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, or, prin eventuala anulare a actelor contestate fără atragerea în proces a terților se va interveni direct în drepturile acestora.

La data de 13 iunie 2022 Curtea Supremă de Justiție, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, a notificat lui Serghei Lazari, avocatului Andrei Grigoriță, lui Vadim Mitru și Olesei Mitru copia recursului depus de Consiliul Superior al Magistraturii.

Însă, Serghei Lazari, avocatul Andrei Grigoriță, Vadim Mitru și Olesei Mitru nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe, în care să-și expună opinia referitor la cererea de recurs depusă de Consiliul Superior al Magistraturii.

Conform art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată, care a emis încheierea contestată, transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Potrivit actelor cauzei, încheierea instanței de apel din 19 aprilie 2022 a fost notificată Consiliului Superior al Magistraturii, prin intermediul poștei electronice, la data de 12 mai 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexat la actele cauzei (f.d. 181, Vol. II).

La data de 27 mai 2022, prin intermediul poștei electronice, Consiliul Superior al Magistraturii a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs împotriva încheierii din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 182-186, Vol. II).

Astfel, instanța de recurs consideră că Consiliul Superior al Magistraturii s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenul instituit de legiuitor la articolul 242 din Codul administrativ, pentru demararea căii de atac în ordine de recurs.

Prin prisma art. 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curților de apel.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând recursul depus de Consiliul Superior al Magistraturii, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Potrivit art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din actele cauzei rezultă că, la data de 25 februarie 2021 Serghei Lazari a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, solicitând anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 32/2 din 26 ianuarie 2021 „Cu privire la contestarea hotărârii nr. 29/7 din 16 octombrie 2020 a Plenului Colegiului disciplinar, emise în privința judecătorului Serghei Lazari de la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani”; hotărârii Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii nr. 29/7 din 16 octombrie 2020; rezoluției de începere a procedurii disciplinare nr. 710 s-1042 p/m din 21 august 2020; raportului nr. 710 s-1052 din 23 septembrie 2020 al Inspecției Judiciare de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, inspector-judecător Tatiana Craiu și încetarea procedurii disciplinare intentate împotriva judecătorului Lazari Serghei la sesizarea avocatului Augustin Procopovici în interesele Olesei Mitru și a lui Vadim Mitru (f.d. 4-5, Vol. I).

La data de 25 octombrie 2021 Consiliul Superior al Magistraturii a depus cerere privind atragerea în proces în calitate de terți a Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, a Inspecției judiciare, în persoana inspectorului-judecător Tatiana Craiu, a lui Vadim Mitru, cât și a Olesei Mitru.

Prin încheierea din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cererea depusă de Consiliul Superior al Magistraturii a fost respinsă ca neîntemeiată, fiind refuzată atragerea în proces în calitate de terți a Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, a Inspecției judiciare în persoana inspectorului-judecător, Tatiana Craiu, a lui Vadim Mitru și a Olesei Mitru.

Prin decizia din 24 decembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul depus de Consiliul Superior al Magistraturii, a fost anulată încheierea din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, iar cauza de contencios administrativ a fost remisă spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, pentru examinarea problemei în fond.

Prin încheierea din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cererea depusă de Consiliul Superior al Magistraturii privind atragerea în calitate de terți a Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, a Inspecției judiciare, în persoana inspectorului-judecător Tatiana Craiu, a lui Vadim Mitru, cât și a Olesei Mitru a fost admisă parțial. Au fost atrași în proces, în calitate de terți Olesea Mitru și Vadim Mitru. În rest, cererea Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la atragerea în calitate de terț a Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii și a Inspecției judiciare, în persoana inspectorului-judecător Tatiana Craiu, a fost respinsă ca neîntemeiată. A fost refuzată atragerea în proces în calitate de terț a Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii și a Inspecției judiciare.

Pentru a dispune astfel, prima instanță a reținut că, actele administrative contestate în prezenta cauză conțin reglementări, care în sensul art. 11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, acordă Olesei Mitru și lui Vadim Mitru dreptul de a solicita tragerea la răspundere disciplinară și sancționare a judecătorului Serghei Lazari de la

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, pentru faptul că nu a redactat hotărârea motivată în decurs de 3 ani și 6 luni din data depunerii cererii de apel. Astfel, drepturile și interesele autorilor sesizării și inițierii procedurii disciplinare în privința judecătorului Serghei Lazari, care s-a finalizat cu adoptarea hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 32/2 din 26 ianuarie 2021, pot fi afectate de o eventuală hotărâre judecătorească la caz.

În ce privește cererea Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la atragerea în calitate de terți a Colegiului disciplinar și a Inspecției judiciare, în persoana inspectorului-judecător Tatiana Craiu, Curtea de Apel Chișinău a apreciat-o ca fiind neîntemeiată, or, aceasta nu se încadrează în prevederile art. 205 din Codul administrativ.

Totodată, prima instanță a relevat că în decizia din 24 decembrie 2021 Curtea Supremă de Justiție a constatat că Serghei Lazari contestă concomitent cu hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 32/2 din 26 ianuarie 2021 și actele întocmite în cadrul procedurii disciplinare de către Colegiul disciplinar și Inspecția Judiciară în privința judecătorului Serghei Lazari, care potrivit art. 7 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947-XIII din 19 iulie 1996 fac parte din cadrul organelor specializate ale Consiliului Superior al Magistraturii. În speță, autoritatea publică pârâtă este Consiliul Superior al Magistraturii.

Prin urmare, prima instanță a conchis că argumentele Consiliului Superior al Magistraturii referitoare la scopul cererii de atragere în proces a Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii și a Inspecției judiciare, nu se încadrează în limitele prevederilor art. 205 din Codul administrativ, având în vedere că prin prisma dispozițiilor art. 205 din Codul administrativ, se asigură participarea la proces a persoanelor fizice sau juridice ale căror drepturi ar putea fi afectate de litigiul în cauză, în timp ce o hotărâre a instanței de judecată emisă la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Serghei Lazari nu intervine în nici un mod în drepturile Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii și a Inspecției judiciare, în persoana inspectorului-judecător Tatiana Craiu.

Articolul 21 alin. (1) din Codul administrativ stipulează că, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

Potrivit art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sânt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 203 din Codul administrativ, participanți la proces sunt părțile; persoanele atrase în proces de instanța de judecată; alți subiecți investiți de lege cu drept de sesizare.

Articolul 205 alin. (1)–(4) din Codul administrativ prevede că, la examinarea acțiunii în contencios administrativ, instanța de judecată poate atrage în proces, din oficiu sau la cerere, persoane ale căror drepturi sunt afectate de litigiul în cauză. Dacă un terț participă la raportul juridic litigios în așa fel încât hotărârea instanței de judecată ar interveni direct în drepturile lui, atunci această persoană terță trebuie atrasă în proces. Această prevedere se aplică, în special, când: o persoană contestă

actul administrativ individual favorabil eliberat unui terț sau cere constatarea nulității acestuia; o persoană contestă un act administrativ individual defavorabil emis la cererea unui terț sau cere constatarea nulității acestuia; o persoană înaintează acțiune în contencios administrativ pentru obligarea unei autorități publice să emită un act administrativ individual defavorabil pentru un terț; o persoană înaintează acțiune în contencios administrativ pentru obligarea unei autorități publice să emită un act administrativ individual favorabil pentru ea și favorizarea poate fi acordată numai o singură dată sau doar pentru un număr limitat de persoane. Dacă o persoană înaintează acțiune în contencios administrativ pentru obligarea unei autorități publice să emită un act administrativ individual și emiterea acestuia necesită încuviințarea unei alte autorități publice, atunci ultima este atrasă în proces. Încheierea judecătorească prin care este atras în proces un terț se notifică tuturor participanților la proces. Instanța de judecată indică motivul atragerii în proces și expediază terțului atras în proces o copie a înscrisurilor depuse până la acel moment în instanța de judecată. Încheierea judecătorească cu privire la atragerea unui terț în proces nu este susceptibilă de recurs. Încheierea judecătorească prin care se refuză atragerea în proces a unui terț poate fi contestată separat cu recurs.

Din prevederile legale enunțate rezultă că pot fi atrase în proces doar persoanele ale căror drepturi sunt afectate de litigiul dedus judecății.

În asemenea circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel Chișinău întemeiat a refuzat atragerea în proces în calitate de terț a Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii și a Inspecției judiciare de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii.

Or, argumentele invocate de Consiliul Superior al Magistraturii referitoare la necesitatea atragerii în proces a Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii și Inspecția judiciară, nu se încadrează în prevederile art. 205 din Codul administrativ, având în vedere că, prin prisma dispozițiilor articolului nominalizat, se asigură participarea la proces a persoanelor fizice sau juridice, ale căror drepturi ar putea fi afectate de litigiul în cauză, în timp ce o eventuală hotărâre a instanței de judecată ce va fi emisă la acțiunea înaintată de Serghei Lazari, nu intervine în niciun mod în drepturile și interesele legitime ale Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii și a Inspecției judiciare de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, atragerea cărora se solicită de către Consiliul Superior al Magistraturii în calitate de terți.

Conform art. 7 din Codul administrativ, autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.

Reieșind din prevederile art. 8 din Codul administrativ, regimul de putere publică reprezintă ansamblul competențelor prevăzute de lege în vederea realizării sarcinilor autorităților publice, care le conferă posibilitatea de a se impune cu forță juridică obligatorie în raporturile lor cu persoane fizice sau juridice.

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție relevă că o acțiune în contencios administrativ poate fi îndreptată doar împotriva unei autorități publice, fiind contestată activitatea administrativă a acestei autorități, nefiind necesară atragerea organelor specializate în calitate de terți.

Prin urmare, instanța de recurs apreciază ca fiind întemeiat argumentul primei instanțe precum că, Colegiul disciplinar și Inspekția judiciară, potrivit art. 7 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947-XIII din 19 iulie 1996 fac parte din cadrul organelor specializate ale Consiliului Superior al Magistraturii, iar autoritatea publică pârâtă este Consiliul Superior al Magistraturii.

Potrivit art. 216 alin. (1) din Codul administrativ, pentru pregătirea dezbaterilor judiciare, judecătorul sau, în cazul instanței colegiale, judecătorul raportor efectuează următoarele acțiuni: solicită pârâtului și celorlalți participanți la proces referințe cu privire la acțiunea în contencios administrativ; clarifică circumstanțele ce trebuie probate și indică probele suplimentare care trebuie prezentate de către participanți în termenul stabilit expres de instanța de judecată; solicită, la cerere sau din oficiu, probele necesare examinării complete și soluționării juste a cauzei de contencios administrativ printr-o încheiere în care este stabilit termenul-limită de prezentare a acestora; efectuează orice alte acte de procedură necesare pentru examinarea cauzei de contencios administrativ, după posibilitate într-o singură ședință de judecată; stabilește data și ora pentru începutul dezbaterilor judiciare, cu citarea legală a tuturor participanților la proces.

Instanța de recurs menționează că, limitele extensive ale principiului rolului activ al judecătorului în procedura administrativă urmează să se coroboreze cu principiul disponibilității părților în drepturile lor procedurale.

În conformitate cu prevederile art. 195 din Codul administrativ procedura acțiunii în contencios administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

Conform art. 27 din Codul de procedura civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare. Instanța nu admite dispunerea de un drept sau folosirea modalității de apărare dacă aceste acte contravin legii ori încalcă drepturile sau interesele legitime ale persoanei.

Sub acest aspect, instanța de recurs relevă că rolul activ al instanței de judecată trebuie să se armonizeze cu inițiativa părților, în scopul stabilirii adevărului.

Or, rolul activ al instanței de judecată în procesul administrativ este principiu care instituie regula, potrivit căreia, pentru aflarea adevărului în cauza examinată, judecătorii nu trebuie să adopte o poziție pasivă, dar trebuie să-și găsească reflectare legislativă expresă.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție indică că, disponibilitatea părților este un principiu procedural unanim recunoscut, dar, totuși nu este nelimitat. Disponibilitatea părților, ca și orice alt drept inerent persoanei este perpetuu în timp și spațiu, până în momentul în care

atentează drepturilor unei alte persoane, la caz, disponibilitatea durează atât timp până nu atentează bunei-credințe a exercitării acestor drepturi.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de Consiliul Superior al Magistraturii sunt neîntemeiate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Consiliul Superior al Magistraturii.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Consiliul Superior al Magistraturii și se menține încheierea din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan